

Základní škola a Mateřská škola, Měník, okres Hradec Králové
Měník 16,503 64 Měník, IČO: 71006176, tel:495 493 904 (ZŠ), 725 081 288,
495 492 905 (MŠ)
<http://www.zsmenik.cz/>, reditel@zsmenik.cz

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ DRUŽINY

Č.j.	ZŠ /35/ 2022/
Vypracovala:	Ing. Petra Komárková
Schválila:	Mgr. Marcela Říčanová
Pedagogická rada projednala dne:	19.4. 2022
Směrnice nabývá platnosti dne:	19.4. 2022
Směrnice nabývá účinnosti dne:	19.4. 2022

Název právnické osoby vykonávající činnost školského zařízení	Základní škola a Mateřská škola, Měník, okres Hradec Králové
Adresa:	č.p. 16, 503 64 Měník
IČ	71006176
Školské zařízení	Školní družina
Ředitelka školy	Mgr. Marcela Říčanová

Obsah:

- I. CÍLE A KOMPETENCE ŠKOLNÍ DRUŽINY
- II. ROČNÍ PLÁN ŠKOLNÍ DRUŽINY
- III. FORMA VZDĚLÁVÁNÍ
- IV. OBSAH VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ
- V. PŘEHLED ČINNOSTÍ
- VI. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI
- VII. PODMÍNKY PRO PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ A PODMÍNKY PRŮBĚHU A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
- VIII. MATERIÁLNÍ PODMÍNKY
- IX. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY
- X. EKONOMICKÉ PODMÍNKY

XI. PODMÍNKY HYGIENY, BEZPEČNOST PRÁCE A OCHANY ZDRAVÍ

Příloha č. 1 Vnitřní řád školní družiny

Příloha č. 2 Úplata za zájmové vzdělávání - školní družina

I. CÍLE A KOMPETENCE ŠKOLNÍ DRUŽINY

Cíle vycházejí z obecných cílů vzdělávací soustavy § 2, odst. 2 školského zákona, navazují na cíle stanovené Školním vzdělávacím programem základní školy v Měníku.

1. Probouzet v žákovi kladný přístup ke škole a vzdělání, naučit jej rozlišovat čas práce, čas odpočinku a relaxace. Rozvíjet jeho osobní přístup k získávání nových vědomostí pro jeho osobní všeobecný rozhled. Umožnit osvojení si strategie učení a motivovat pro celoživotní učení, podněcovat k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů, pomáhat rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi.
2. Výrazně motivovat nabízené zájmové činnosti a rozvíjet praktické dovednosti v zájmových činnostech, naučit vztahu k vlastnoručně vytvořenému výkresu, výrobku či naučené písni, využívat dětské zvědavosti k samostatnému myšlení a tvoření vlastních prací, naučit uvědomění si vlastní práce a citu k vytvořené věci, zhodnotit svou činnost a uvědomit si sebe sama, svůj čas na práci a odpočinek, své chování a své postoje (psychohygiena).
3. Naučit žáka správným zásadám chování ke spolužákům a vrstevníkům
  - oslovovat a zdravít, žádat o pomoc ve škole nebo při práci, nevyvolávat konfliktní situace, pomoc staršímu, mladšímu při činnostech
  - samostatně řešit problémy, vytvářet postoje k problému
  - rozvíjet kamarádství, rozpoznání žáků ve třídě, skupině, třídě
  - vést ke komunikaci
  - rozvíjet schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
  - vést k toleranci ke spolužákům jiné kultury, hovořit bez předsudků o společenských vrstvách a majetku
4. Naučit žáka správnému chování k pedagogům, občanům obce a ostatním dospělým
  - oslovovat a zdravít, poznat rozdíl od zdravení známých a dětí, žádost o

- pomoc ve škole při doučování, nezvládnutí učiva, pomoc starším občanům
- oslovování a etika při jednání s příchozími do školy
- rozpoznání špatného člověka, předcházení a prevence před vlastním ohrožením
- využití preventivního protidrogového programu a šikany formou socializačních her
- vést k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem jejich kulturám a hodnotám
- vytvářet potřebu projevu pozitivních citů, rozvíjet vnímavost a citové vztahy ,
k lidem

5. Vést žáka aktivně ke vztahu k vlastnímu zdraví, zdravému prostředí ve společnosti

a přírodě

- učit žáky aktivně chránit zdraví a být za ně zodpovědný
- účastnit se školního programu environmentální výchovy
- vysvětlovat neznalé či nepochopené pojmy (ekologie apod.)
- využívat akcí preventivního programu proti šikaně a protidrogového programu
- využívat vycházek do okolí k monitoringu skládek, hledání zdravého prostředí pro živočichy a rostliny

Kompetence jsou utvářeny v celém průběhu celého období navštěvování ŠD.

- **k učení** - žák pochopí nutnost přípravy na vyučování, aktivně se účastní didaktických her, v rámci sebevzdělávání samostatně čte a třídí informace, používá encyklopedie, internet a zdokonaluje se v problémových předmětech
- **komunikativní** - žák je schopen vyjádřit své myšlenky, poznatky, názory v souvislém ústním projevu, naslouchá ostatním spolužákům a pedagogům a zapojuje se do diskuze
- **sociální a personální** - podílí se na utváření příjemné atmosféry ve skupině, přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- **občanské** - respektuje přesvědčení druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, chápe základní principy zákonů a společenských norem, je si vědom svých práv a povinností (seznámení s řádem ŠD a ZŠ, Úmluvou dětských práv spojenou s povinnostmi), chrání, oceňuje a podílí se na kulturním a historickém dědictví, aktivně se zapojuje do kulturního života

- **pracovní** - používá bezpečné a účinné materiály, nástroje a vybavení, pracuje kvalitně s výhledem nejen na funkčnost ale i citový výsledek výrobku, využívá svých získaných zkušeností v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na povolání (pracovní-technická činnost), v oblasti využití počítačové techniky se zapojuje do příprav na vyučování formou opakování nabytých vědomostí využitím školních výukových programů, umí zadat jednoduché vyhledávání na internetu

II. ROČNÍ PLÁN ŠKOLNÍ DRUŽINY

Září

- naše škola, naše družina, bezpečná cesta do školy a po jejím okolí, seznámení se: se školou, s družinou, na vycházkách využívání prvků dopravní výchovy, malování našeho okolí: domy, stromy, osoby, zvířata atd.

Říjen

- chutě a barvy podzimu - ochutnávka ovoce a zeleniny, seznámení s tím v čem nalezneme vitamíny, sbírání listů či modelování ovoce, zeleniny, všimnout si, jak vypadají listy a jaký tvar má koruna stromu, na kterém rostou, využívání přírodnin při výtvarných a rukodělných činnostech, výroba draků

Listopad

- výroba zvířátek z přírodních materiálů, jak pomoci zvířátkům přežít zimu, různé druhy krmítek - jednodušší si vyrobíme, dramatizace pohádek

Prosinec

- přijde Mikuláš, čert, Vánoce se blíží, výroba postaviček Mikuláše, čerta, anděla, výtvarná práce Betlém - figurky modelované nebo vystřihované, vánoční zvyky a předměty, koledy, přáníčka

Leden

- vycházky do zimní přírody, sněhové stavby, rozšíření znalostí a dovedností ve stolování, výroba drobných dáreků pro budoucí prvňáčky

Únor

- hry na sněhu a se sněhem, vyšlapávané obrázky, stavění sněhuláků, pozorování, jak se prodlužuje den, využití masopustních zvyků - výroba masek

Březen

- pozorování proměn počasí a jeho zaznamenávání pomocí vyrobených symbolů, blíží se jaro, březen - Měsíc knihy, práce s knihou, četba, návštěva knihovny, jak správně mluvit, jazykolam

Duben

- vrací se nám jaro, duben je měsíc ptáků, pozorování změn v přírodě, Velikonoce - pletení pomlázek, malování vajíček a výroba dalších zvykoslovných předmětů

Květen

- výroba vhodných dárků ke Dni matek, turnaje ve vybíjené, modelovací práce, vycházky do přírody, kreslení křídami na beton, práce s konstruktivními stavebnicemi

Červen

- zvýšená míra využití volných her dětí v přírodě, výtvarné práce z přírodních materiálů, bezpečný pobyt v přírodě, umíme se správně chovat, znalost pravidel společenského chování, pozdravení, umění naslouchat i odpověď.

III. FORMA VZDĚLÁVÁNÍ

Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost. Každodenní činnost žáků přihlášených k pravidelné denní docházce.

IV. OBSAH VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ

Obsah výchovy a vzdělání vychází ze vzdělávací oblasti základního vzdělávání pro 1. stupeň Člověk a jeho svět. Je tvořen dle podmínek typu školy (vesnická ZŠ) s ohledem na dojíždění žáků.

1. Místo, kde žijeme

Rodina: okruh rodiny a jejích členů, organizace života rodiny, zdravé prostředí v rodině, posílení vztahu k rodině, výroba dárků pro členy rodiny, spolupráce s rodinou.

Škola: vstup do školy, bezpečná cesta do školy, okolí školy, školní režim, vytvoření kladného vztahu ke škole.

Obec, kde žijeme: důležitá místa v obci, OÚ, obchod, pošta, knihovna, doprava, podíl na prezentaci vlastními pracemi.

Naše vlast: besedy o státních svátcích a významných dnech republiky, Praha-hlavní město a její památky, ostatní významná města ČR.

2. Lidé kolem nás

Soužití lidí: v rodině, v kolektivu třídy a družiny, v zaměstnání, na ulici, základní komunikace mezi lidmi, jiná kultura-etnika.

Chování mezi lidmi: pravidla slušného chování (umět pozdravit starší a dospělé, chovat se správně ke spolužákům), principy demokracie.

- Vlastnictví: soukromé (neber, co není mé), veřejné (máme společné hračky, nerozbiřej je nebo se přiznej)
- Právo a spravedlnost: základní lidská práva a práva dětí

3. Lidé a čas

Správný režim dne při docházce do školy, správné využití volného času, návštěva muzeí a památek, rozdělení ročních období do zájmových aktivit (sběr hub a pouštění draka na podzim, sáňkování a bruslení v zimě, jarní hry dětí, letní aktivity - výlety, jízda na kole).

4. Rozmanitost přírody

Tematické vycházky do okolí školy a blízkých lesů, práce s přírodními materiály, výchova k ekologii, podílení se na sběru starého papíru.

5. Člověk a jeho zdraví

V návaznosti na učivo rozvíjet zkušenosti s ošetřením nemocného nebo zraněného, naučit používat potřebná telefonní čísla a učit se, jak zavolat pomoc, podíl na preventivním protidrogovém programu školy a prevenci šikany.

V. PŘEHLED ČINNOSTÍ

Školní družina dbá na důležitou rovnováhu mezi organizovanou a spontánní činností.

Odpočinkové činnosti

klidné aktivity psychicky i fyzicky, slouží k odstranění únavy z vyučování, mají spontánní charakter, dítě je tráví individuálně

Rekreační činnosti

pohybové aktivity - občasné, všechny druhy sportů - sezónní
hry a zábavy, tanec, pohyb s hudbou
turistika

Zájmová činnost

rukodělné činnosti

technické činnosti

přírodovědné činnosti

estetickovýchovné činnosti - výtvarná činnost, hra na nástroj, divadlo, film, literatura, tanec

tělovýchova a sport

turistika

společenskovední zájmové činnosti - jazykové vzdělávání, historie, místopis, sběratelství rozvoj počítačových dovedností, logického myšlení

Příprava na vyučování

Sebeobslužné činnosti

Veřejněprospěšné činnosti - příležitostné aktivity

VI. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Školní družinu navštěvují i žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. Integrace těchto žáků má formu individuální, kdy jeden či více účastníků zájmového vzdělávání je začleňován do běžných aktivit zájmového vzdělávání.

Oblast:

- personální - vzdělávání pedagogických pracovníků s ohledem na druh postižení,
- materiální - vybavení speciálními didaktickými pomůckami, které ŠD využívá z kabinetu ZŠ - speciální pedagogika,
- organizační - spolupráce se zákonným zástupcem, spolupráce pedagogy ZŠ.

VII. PODMÍNKY PRO PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ A PODMÍNKY PRŮBĚHU A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

K pravidelné denní docházce do školní družiny jsou přijímáni žáci 1. až 5. ročníku základní školy. Podmínkou přijetí je řádně vyplněná přihláška. Nevyšší počet účastníků školní družiny je 30 žáků.

VIII. MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

- Školní družina má k dispozici I. třídu ZŠ Měník a čítárnu.
- K budově patří oplocená zahrada se zahradním domkem, vzrostlými stromy a herními prvky – dvě výkyvné houpačky, pískoviště, kolotoč, prolézačka ve tvaru domečku se skluzavkou.
- Třída a herna je vybavena podle vyhlášky Ministerstva zdravotnictví č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých. Vybavenost tedy umožňuje práci u stolu i hru na koberci.
- Každoročně dochází k doplňování a zlepšování materiálních podmínek.

IX. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Zájmové vzdělávání zajišťují dva plně kvalifikovaní pedagogové. Jejich odborné zaměření je průběžně prohlubováno v akreditovaných kurzech a samostudiem.

X. EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Výše úplaty za zájmové vzdělávání, pravidla pro stanovení snížení úplaty, pravidla pro vrácení úplaty, způsob využití prostředků získaných z úplaty viz Příloha č. 2 Úplata za zájmové vzdělávání - školní družina.

Spotřeba energií zájmovým vzděláváním je hrazena zřizovatelem v rámci neinvestičních nákladů, spotřební materiál na výrobky používají žáci vlastní, pro prezentaci školy a družiny jsou hrazeny z neinvestičních nákladů školy.

Prostředky na plat pedagogů sleduje a každoročně přehodnocuje dle stavu žáků ředitelka školy.

XI. PODMÍNKY HYGIENY, BEZPEČNOST PRÁCE A OCHANY ZDRAVÍ

- Školní družina naplňuje jedno oddělení do počtu 30 žáků. Oddělení ŠD využívá vlastní učebny, které jsou umístěny v druhém patře budovy ZŠ.
- Prostory ŠD jsou vybaveny umyvadly, odpovídajícím zářivkovým osvětlením, podlahovou krytinou (PVC), pro oddechové činnosti slouží koberce. Koberce jsou pravidelně vysávány, podlahová krytina je mytá mokrou cestou, místnosti jsou větrány okny.
- Skladba zaměstnání je tvořena každoročně s ohledem na rozvrh jednotlivých ročníků a přizpůsobena ostatním zájmovým kroužkům a mimoškolním zájmovým útvarům.
- Při ranní docházce ve větší míře využívají zvláště mladší žáci odpočinku na koberci, volí klidové aktivity - společenské hry, malování, vyprávění. Starší žáci se mohou samostatně připravovat na výuku, opakovat učivo, číst si.
- Vychovatelka dbá na dostatečné stravovací návyky při obědech ve školní jídelně, pití na odpolední ŠD si žáci přinášejí sami.
- Do klidového režimu po obědě je denně zahrnut odpočinek s četbou nebo poslechem.
- ŠD využívá školní pozemek se sportovním areálem, pořádá pravidelné vycházky do okolí, přizpůsobené výuce a času odchodu žáků.
- Lékárnička pro první pomoc je umístěna přímo v prostoru ŠD, telefonní čísla rodičů jsou zapsána v přehledu výchovně vzdělávací činnosti a tímto mohou být rodiče okamžitě informováni o případném úrazu žáka.
- Žáci docházející do ŠD, jsou po skončení dopoledního vyučování předány přímo vychovatelce.
- Na začátku školního roku jsou žáci poučeni o bezpečnosti a společenských normách ve ŠD, ŠJ, na hřišti, při společných vycházkách a akcích. V případě úrazu jsou žáci opětovně poučeni o prevenci bezpečnosti.
- ŠD má zpracován Vnitřní řád školní družiny a každoročně obnovován roční plán ŠD a měsíční plány.

- K bezproblémovému chodu ŠD je třeba vést žáky jednotlivých ročníků k příznivému sociálnímu klimatu, vzájemnému respektu, přátelskému vztahu ke spolužákům a pracovníkům školy, naučit je asertivně řešit konflikty - bránit se šikaně a patologickým jevům, vychovatelka je nápomocna při řešení problémů.
- Vychovatelka spolupracuje s rodiči, je seznámena s programem poradenských služeb.

V Měníku 10.4.2022

Ing. Petra Komárková
vedoucí vychovatelka

Mgr. Marcela Říčanová
ředitelka školy